

Pripreme obrtnika za uvođenje eura u RH

za UHO Varaždin

SADRŽAJ

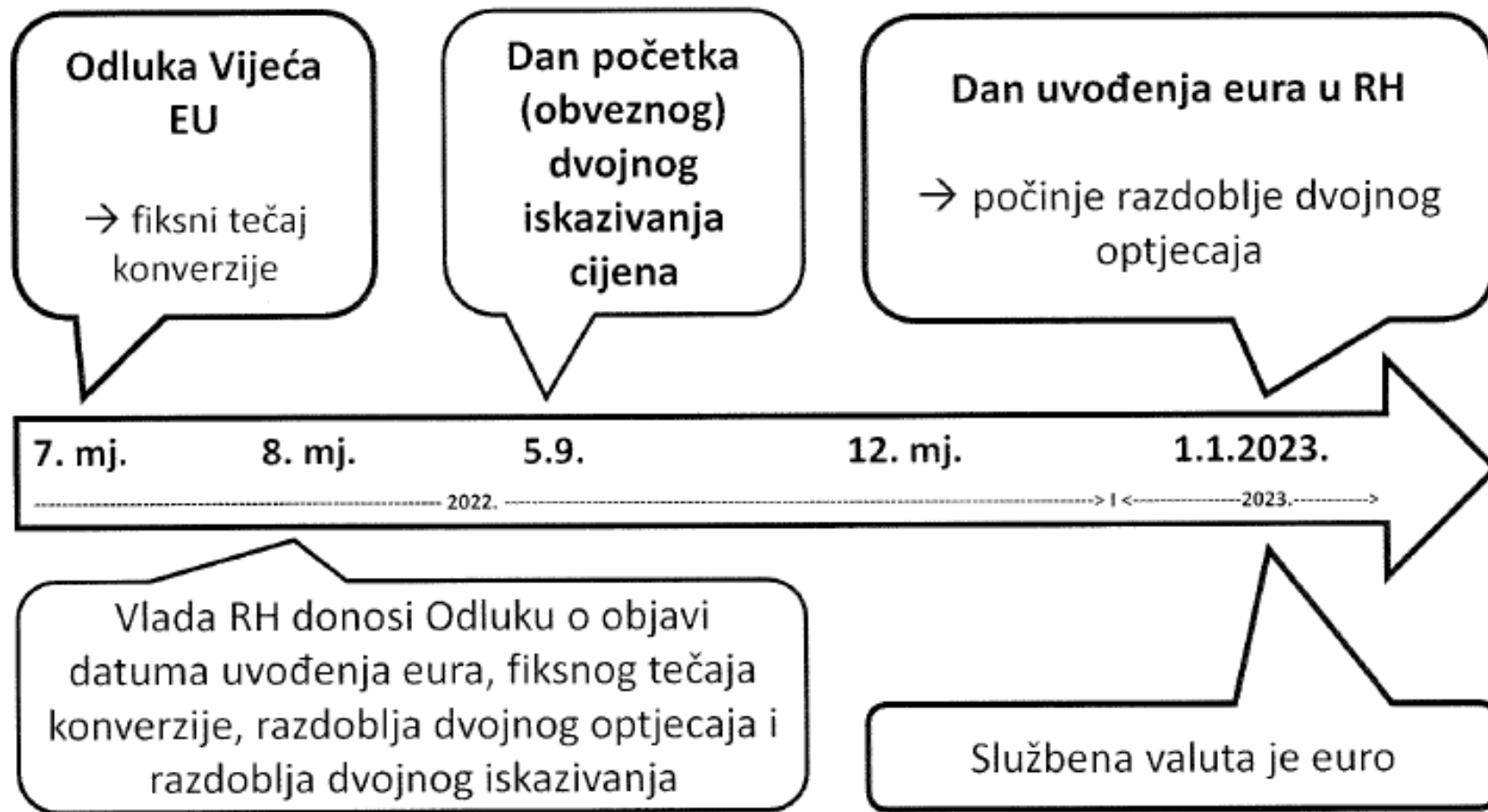
30.06.2022.

- **Uvođenje eura u Republici Hrvatskoj**
 - **Pravila za preračunavanje i zaokruživanje**
 - **Dvojno iskazivanje, puštanje u optjecaj i dvojni optjecaj**
 - **Utjecaj uvođenja eura na računovodstvo obrta**
 - **Posebности financijskih izvješća zbog uvođenja eura**
 - **Sastavljanje poreznih prijava u prijelaznom razdoblju**
 - **Plaće, naknade i izvješća u prijelaznom razdoblju**
 - **Ugovori o radu, ugovori o djelu i autorski ugovori u razdoblju dvojnog iskazivanja**
 - **Primjena propisa o porezu na dohodak (osobni odbitak, (ne)oporezivi primici, doprinosi obrtnika)**
-

ZAKONODAVNI OKVIR

- dana 13.05.2022. godine usvojen je u Saboru Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj
 - *zakonska osnova za zamjenu hrvatske kune eurom*
 - *propisuje temeljne odredbe i osnovna načela uvođenja eura*
 - *stupa na snagu prvog dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura*
 - očekuje se promjena još 41 zakona i 72 podzakonskih akata + preko 900 propisa
-

STUPANJE NA SNAGU

POSLOVNI SUBJEKTI PREMA ZAKONU O UVOĐENJU EURA

- fizičke ili pravne osobe koji se bave proizvodnjom, prodajom robe ili pružanjem usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka
 - (trgovačka društva, **obrti**, slobodna zanimanja, obiteljska poljoprivredna gospodarstva itd.)
 - NE obuhvaća kreditne institucije, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, HBOR i pružatelje financijskih usluga
-

TEMELJNA NAČELA UVOĐENJA EURA

zaštita
potrošača

zabrana
neopravdanog
povećanja cijena

transparentnost
i informiranost

učinkovitost i
ekonomičnost

neprekidnost
pravnih
instrumenata

OPĆA PRAVILA O PRIMJENI EURA U RH

- Danom uvođenja eura (1.1.2023.) euro je službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u RH
 - **Od dana uvođenja eura:**
 - svote navedene u kuni u pravnim instrumentima smatraju se svotama u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje
 - pozivanje na kunu bez navođenja svote u pravnim instrumentima smatra se pozivanjem na euro
 - vrijednosti i svote na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugim javnim ispravama o činjenicama o kojima tijelo javne vlasti i drugi vode službenu evidenciju, za razdoblja prije uvođenja eura, iskazuju se u kuni (npr. potvrde REGOSA o uplaćenim doprinosima)
 - svote navedene u pravnim instrumentima u euru koji se do dana uvođenja eura preračunavaju u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju HNB-a ili drugom tečaju smatraju se svotama u euru
-

OPĆA PRAVILA ZA PRERAČUNAVANJE I ZAOKRUŽIVANJE

- Novčane svote preračunavaju se uz primjenu **fiksno**g tečaja konverzije
- **Fiksni tečaj konverzije = ?????**
- Središnji paritet kod uključivanja kune u europski tečajni mehanizam (ERM II) određen je na razini **1 euro = 7,53450 kuna**
- Preračunavanje se obavlja primjenom pune brojčane svote fiksnog tečaja konverzije (korištenjem pet decimala) te zaokruživanjem dobivene svote na dvije decimale
- Matematičko **pravilo zaokruživanja**:
 - ako je treća decimala manja od pet, druga decimala ostaje nepromijenjena
 - ako je treća decimala jednaka ili veća od pet, druga decimala povećava se za jedan

PRIMJER PRERAČUNAVANJA I ZAOKRUŽIVANJA

- Fiksni tečaj konverzije: 1 eur = 7,53450 kn
 - 9,90 kn = 1,3139558033 eura === 1,31 eura
 - 50,00 kn = 6,6361404207 eura === 6,64 eura
 - 0,04 kn = 0,00530891233 eura === 0,01 eura
 - 0,03 kn = 0,00398168425 eura === 0,00 eura

 - preračunavanje NE smije utjecati na povećanje cijene ili na povećanje vrijednosti proizvoda
-

DVOJNO ISKAZIVANJE

- Iskazivanje cijena robe, usluga i drugih novčanih iskaza vrijednosti na način da su **istodobno istaknuti u kuni i u euru**
- **Primjena u odnosu s potrošačima u RH**
 - **svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti**
- Razdoblje dvojnog iskazivanja:

Dobrovoljno:

Od dana stupanja na snagu Zakona o uvođenju eura

Obvezno:

Od 5. rujna 2022.

do 31. prosinca 2023.

- *Napomena:* cijene tj. novčani iskazi vrijednosti koji su iskazani u valuti koja nije službena valuta informativnog su karaktera

KADA NIJE OBVEZNO DVOJNO ISKAZIVANJE

- **U odnosu prema poslovnim subjektima**
 - trgovačkim društvima, obrtnicima, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i dr.
 - Obveza dvojnog iskazivanja ne odnosi se prema fizičkoj osobi koja djeluje:
 - kao suvlasnik stambene zgrade ili predstavnik suvlasnika stambene zgrade
 - u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili
 - u okviru gospodarske djelatnosti koja nije registrirana kao trgovačka, poslovna, obrtnička ili profesionalna djelatnost
 - Nije zabranjeno!
 - Obveza dvojnog iskazivanja se ne odnosi na akte deklaratorne naravi kao npr. izvodi otvorenih stavaka i konto kartice
-

Dvojno iskazivanje

Kod poslovnih subjekata

U financijskom sektoru

U tijelima javne vlasti

Na računu

**Pri isplati plaće i dr. svota te u
rješenjima o ovrsi**

**Kod sklapanja ugovora o djelu i u
autorskopravnom ugovoru**

PRIMJENA PRAVILA O DVOJNOM ISKAZIVANJU

DVOJNO ISKAZIVANJE KOD POSLOVNIH SUBJEKATA

- **Dvojno iskazati cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način:**
 - u poslovnoj prostoriji na prodajnom mjestu ili na robi odnosno na cjeniku ako se radi o usluzi
 - na internetskoj stranici
 - u ponudi ili ugovoru na trajnom mediju
 - u obavijesti koja se potrošaču daje prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovne prostorije i ugovora na daljinu
 - tijekom oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge
 - u opomeni i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču (ukupna svota duga)
 - putem drugih oblika iskazivanja cijena
 - ne prilikom radijskog oglašavanja i u glasovnim porukama
 - **Na isti način istaknuti i fiksni tečaj konverzije**
-

Trgovina d.o.o.

Vlaška 68

10000 Zagreb

OIB: 12345698745

Prodavaonica br. 5

Zagreb, Martićeva 20

Račun br.: 51214/5/1

Datum: 5. rujna 2022.

Vrijeme izdavanja: 12:20:00

BLGAJNA 1

Operater: Ana Horvat

Naziv artikla	Količina	Cijena u kn	Svota
Kruh bijeli	1	10,00	10,00 kn
Maslac Dukat 125g	1	12,00	12,00 kn
Ukupno kn:			22,00 kn
Ukupno EUR (tečaj 7,53450)			2,92 €

PDV	OSNOVICA	SVOTA	UKUPNO
5 %	20,95	1,05	22,00
UKUPNO:	20,95	1,05	22,00

Način plaćanja: gotovina

ZKI: 156f1gf1gf151f614gf156g1f61gf61561g5

JIR: 45fd54d9-fda5-4d58-458d-v5d4f54dd5f2

preuzeto
RRIF

PRIMJER GOTOVINSKOG RAČUNA

RAZDOBLJE DVOJNOG OPTJECAJA

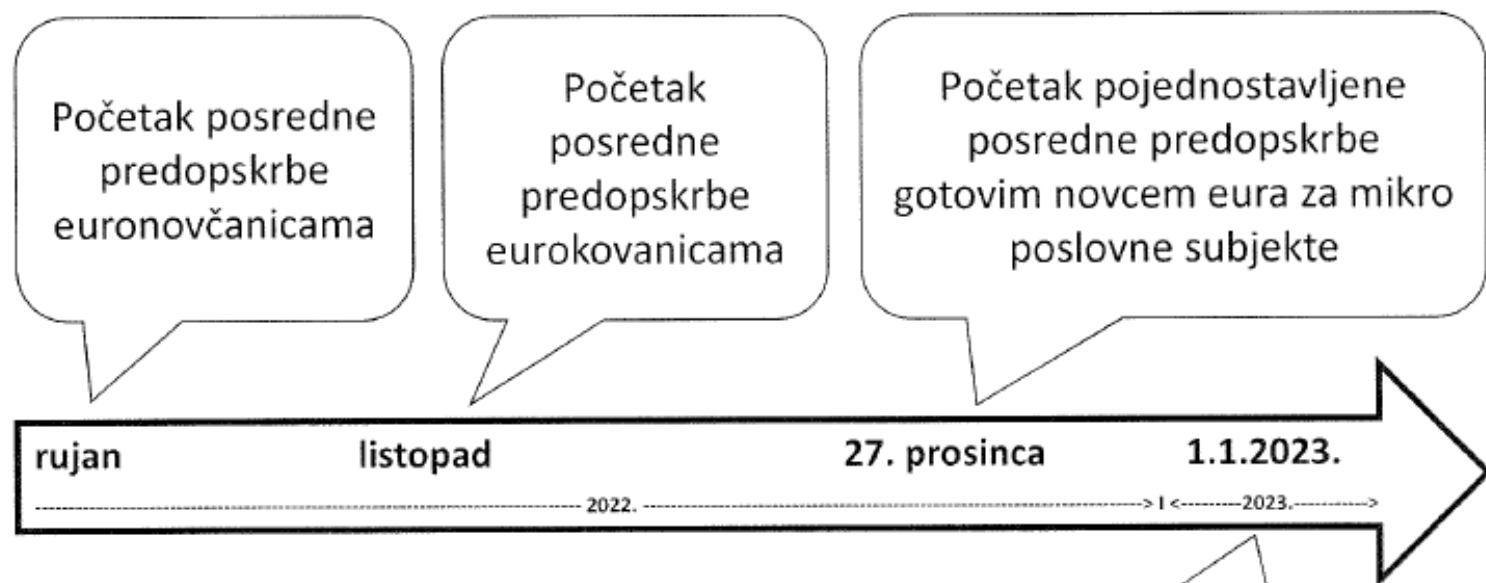
- Optjecaj u kojem se prilikom transakcija gotovim novcem istodobno koriste kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja
- Razdoblje dvojnog optjecaja će započeti danom uvođenja eura u 00:00 sati i završit će zaključno s četrnaestim danom u 24:00 sata

1. Siječnja 2023. u 00:00 sati

14. siječnja 2023. u 24:00

- Primatelj je obvezan u jednoj transakciji prihvatiti najviše 50 kom kovanica kune i odgovarajući broj novčanica kune
 - voditi računa o ograničenju od **75.000,00** kn (čl. 55. ZSPNFT-a)
- Ostatak novca vraća se u gotovu novcu eura
 - iznimno ne ako primatelj nije u objektivnoj mogućnosti
- Samoposlužni uređaji, automati → koriste ili kune ili euro

OPSKRBA PODUZETNIKA GOTOVIM NOVCEM EURA

- Mikro poslovni subjekti su oni koji imaju:
 - manje od 10 radnika i
 - čiji godišnji prihodi i/ili ukupna aktiva u prethodnoj poslovnoj godini ne prelaze 15 mil kn
- Ograničenje od 10.000 eura

Počinje razdoblje
dvojnog optjecaja

BLAGAJNIČKO POSLOVANJE TIJEKOM DVOJNOG OPTJECAJA

- tijekom dvojnog optjecaja:
 - **potrošači mogu plaćati u kunama i eurima**
 - poslovni subjekti su obvezni vraćati eure kad god je to moguće
 - primatelj plaćanja će u trenutku naplate biti dužan prihvatiti do 50 komada kovanog novca kune u jednoj transakciji i odgovarajući broj novčanica kune, primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma
 - **iznimno** → ako primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak vratiti u euru, može vratiti u kunama ili kune i euro (npr. u ruralnim i slabije naseljenim područjima gdje je pristup bankama ograničen)
 - posebno će se urediti visina blagajničkog maksimuma
-

PLAĆANJE PRIMLJENIH RAČUNA

- svi ulazni računi od 1. 1. 2023. g. plaćaju se u eurima neovisno o tome jesu li izdani u kunama ili eurima
 - IZNIMNO → u razdoblju dvojnog optjecaja dopušteno je plaćanje gotovinom u kunama
 - ako se račun plaća bezgotovinski → plaća se u eurima jer će sve svote na depozitnim, štednim i transakcijskim računima, ... biti preračunani iz kune u euro bez naknade uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za zaokruživanje bez izmjene jedinstvenog broja računa
-

DVOJNO ISKAZIVANJE NA RAČUNU

- **obveza dvojnog iskazivanja na računu (samo za račune koji se izdaju potrošačima) → samo ukupna svota na računu iskazuje se dvojno**
- 1. Iskazivanje do i na 31. 12. 2022. g.**
 - cijene artikala na računu iskazuju se u kunama, a ukupna svota u kunama i eurima uz primjenu tečaja konverzije
 - 2. Iskazivanje od 1. 1. 2023. g.**
 - cijene artikala na računu iskazuju se u eurima, a ukupna svota u eurima i kunama uz primjenu tečaja konverzije

Ako poslovni subjekt želi dvojno iskazivati podatke na računu koje ispostavlja drugom poslovnom subjektu → nije zabranjeno

RIO d.o.o.
10000 Zagreb, Zvonimirova 445, OIB: 12345678911

ARON d.o.o.
Vlaška 23
10000 Zagreb
OIB: 22331122331

Račun br. 45-1-1

Datum izdavanja: 13. 1. 2023.
Datum isporuke: 13. 1. 2023.
Vrijeme izdavanja: 15:13

Način plaćanja: transakcijski račun
Datum dospjeća: 30. 1. 2023.

R. br.	Trgovački naziv	Kol.	Jed. cijena u EUR (bez PDV-a)	Popust	Svota u EUR (bez PDV-a)
1.	Stolice	20 kom	100,00	0	2.000,00
Ukupno bez PDV-a:					2.000,00
PDV 25%:					500,00
Ukupno:					2.500,00

Oznaka operatera: Marta Martić

Osoba odgovorna za izdavanje računa: Ivan Ivić

RIO d.o.o. RegistarSKI sud: Trgovački sud u Zagrebu, MBS: 080435715, Žiro-račun (IBAN)
HR36239000311100359781, JV Banka d.d.,

Temeljni kapital: 100.000,00 EUR uplaćen u cijelosti. Član uprave: Ivan Ivić

PRIMJER RAČUNA U PRIJELAZNOM RAZDOBLJU (između poslovnih subjekata)

Milka D.O.O.
Zagreb, Lička 56, OIB 88995566123, Prodavaonica 1

Račun br. 555-1-2 Datum izdavanja: 10. 12. 2022. Vrijeme izdavanja: 8:55

Način plaćanja: kartica VISA

Jabuka zelena	5 kg x 8,99 kn/kg	44,95 A
Kruška	5 kg x 14,99 kn/kg	74,93 A
Limun	5 kg x 9,79 kn/kg	48,95 A

UKUPNO	HRK	168,83
	EUR (tečaj 7,53450)	22,41

PDV%	Osnovica	PDV	Ukupno
A 5%	160,79	8,04	168,83

Oznaka operatera: MM

JIR: 2e5jj555-oc83-5l99-p8ff-4mn4a6a55n44

ZKI: 5f56a655d44444ma3v1eb555d946c2b

**PRIMJER RAČUNA
U PRIJELAZNOM
RAZDOBLJU
(prema
potrošačima do i
na 31.12.2022.)**

Milka D.O.O.
Zagreb, Lička 56, OIB 88995566123, Prodavaonica 1

Račun br. 123-1-2 Datum izdavanja: 13. 1. 2023. Vrijeme izdavanja: 12:42

Način plaćanja: gotovina

Jabuka zelena	3 kg x 1,20 EUR/kg	3,60 A
Kruška	5 kg x 1,99 EUR/kg	9,95 A
Limun	5 kg x 1,30 EUR/kg	6,50 A

UKUPNO EUR	20,05
HRK (tečaj 7,53450)	151,07

PDV%	Osnovica	PDV	Ukupno
A 5%	19,10	0,95	20,05

Oznaka operatera: MM

JIR: 2e5jj555-oc83-5l99-p8ff-4mm4a6a55n44
ZKI: 5f56a655d44444ma3v1eb555d946c2b

**PRIMJER RAČUNA
U PRIJELAZNOM
RAZDOBLJU
(prema
potrošačima
01.01.- 31.12.2023.)**

POSTUPANJE S UGOVOROM O RADU

1. Ugovori o radu sklopljeni do 05. 09. 2022.

-od 1.1.2023. ugovorena svota plaće u kunama se preračunava po fiksnom tečaju konverzije u eure

2. Ugovori sklopljeni u razdoblju dvojnog iskazivanja- ugovara se u kunama

-od 1.1.2023. ugovorena svota plaće u kunama se preračunava po fiksnom tečaju konverzije u eure

3. Ugovori o radu sklopljeni nakon od 1. 1. 2023- EUR

DVOJNO ISKAZIVANJE NA ISPLATNOJ LISTI

- U razdoblju dvojnog iskazivanje poslodavac **OBVEZAN** dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun koji se radniku isplaćuju na temelju propisa, kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije na ispravi o:
 - isplati plaće,
 - naknadi plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.),
 - otpremnine i
 - drugih materijalnih prava (jubilara nagrada, regres, božićnica i dr.)
 - Planirano je da razdoblje obveznog dvojnog iskazivanja započne od 5. 09. 2022. do 31. 12. 2023.
-

PUTNI NALOZI

- nije potrebno dvojno iskazivati iznose u putnim nalogima tijekom razdoblja dvojnog iskazivanja
- predujmovi isplaćeni do 31.12.2022. g., a obračunati nakon 01.01.2023. g. u prva dva tjedna od uvođenja eura djelatnici mogu vratiti u kunama ili eurima u slučaju uplate putem blagajne

Opis	SVOTA U KUNAMA	SVOTA U EURIMA
DNEVNICA	200,00	26,54
PREHRANA- jedan obrok (smanjenje 30%)	140,00	18,58
PREHRANA- dva obroka (smanjenje 60%)	80,00	15,92

UGOVORI O DJELU I AUTORSKI UGOVORI

1. Ugovori o djelu i autorskom djelu -sklopljeni do 05.09. 2022.- u kunama
 2. Ugovori sklopljeni u razdoblju dvojnog iskazivanja (planirano je da razdoblje obveznog dvojnog iskazivanja započne od 05. 09. 2022. do 31. 12. 2023.)- u kunama i eurima
 - U razdoblju dvojnog iskazivanja naručitelj je obavezan u ugovoru o djelu i u autorsko pravnom ugovoru dvojno iskazati ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju
 3. Ugovori o djelu i autorskom djelu -sklopljeni nakon 31.12. 2022.- u eurima
-

**Financijska izvješća,
računovodstvo, porezi,
doprinosi obrtnika**

FINANCIJSKA I POREZNA IZVJEŠĆA

- PO-SD obrazac za 2022. godinu i ostala prateća dokumentacija te izvješća kod obrtnika **paušalista** predaju se u kunama do 15.01.2023. godine
 - Prijava poreza na dohodak za 2022. godinu i ostala prateća dokumentacija te izvješća kod obrtnika **dohodaša** predaju se u kunama do 28.02.2023. godine
 - Prijava poreza na dobit za 2022. godinu, Bilanca, Račun dobiti i gubitka te sva ostala prateća dokumentacija i izvješća kod obrtnika **dobitaša** predaju se u kunama do 30.04.2023. godine
 - Eventualni ispravci izvješća koji se odnose na 2022. godinu u sljedećim godinama (npr. u 2024. godini) radit će se u kunama
-

FINANCIJSKA I POREZNA IZVJEŠĆA

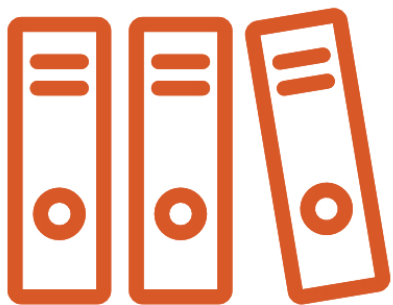
- Obrazac PDV za prosinac 2022. godine (ili posljednje tromjesečje kod tromjesečnih obveznika) podnosi se do 20.01.2023. godine u kunama
 - Obveza za PDV za posljednje razdoblje oporezivanja 2022. godine plaća se u eurima (ili pravo na povrat)
 - Knjige ulaznih i izlaznih računa za obračunsko razdoblje 2022. godine i ranije iskazuje se u kunama, a za obračunsko razdoblje od 2023. godine u eurima
 - Ako se u 2023. godini ili kasnije primi račun ili odobrenje koje se odnosi na 2022. godinu ili ranije, način knjiženja ovisi o tome kada je isprava primljena, jesu li za 2022. godinu zaključene knjige, koliko je značajna vrijednost iskazana na računu...
-

FINANCIJSKA I POREZNA IZVJEŠĆA

- Obračun plaće za prosinac 2022. godine u kunama i eurima
 - JOPPD s oznakom 23xxx u eurima - isplata od 01.01.2023. godine u eurima
 - Korekcije i nadopune JOPPD obrazaca podnose se u valuti u kojoj je dostavljen izvorni obrazac

 - Izdavanje potvrda radniku: 2022. – kn, 2023. – eur
 - Potvrda HZMO-u o plaći ili osnovicama (npr. 02/2023. – plaće / doprinosi za 09-11/2022 u kn, a za 12/2022-01/2023. u eurima)
-

HVALA NA PAŽNJI!

**monika
petrovečki**

Računovodstveno -
knjigovodstveni obrt

Pisana prezentacija sastavni je dio i dopuna predavanja te se ne može samostalno uporabiti jer može dovesti do pogrešne primjene i interpretacije.

Nije dopušteno umnožavanje i distribuiranje ovog materijala.